

sense is conveyed by the double etymology of अपतिता (अपति, taddh. aff. तल् or अ-पतिता (from पत्, kṛit aff. त्); or (by allusion) इह पुरो ऽनिलकम्पितविग्रहा मिलति का न वनस्थिता लता। सरसि किं सखि कान्तरतोत्सवं न हि घना-गमरीतिरुदाहृता ॥. Comp. also वक्रोक्ति. E. ह् with अप, kṛit aff. क्तिन्.

अपह्वान Tatpur. m. f. n. (-नः-ना-नम्) ¹ Denying. ² Concealing, e. g. आत्मानमपह्वानः 'making one's self unknown, as by assuming another shape; or भूभृद्भिरप्यस्वलताः ख-ल्वनैरपह्वाना सरितः पृथुरपि (comm. अपह्वाना स्वमहि-माच्छादयन्ती, scil. गङ्गा). E. ह् with अप, kṛit aff. शानच्.

अपह्नोतु Tatpur. m. f. n. (-ता-ची-तु) ¹ One who denies. ² One who conceals or secretes. E. ह् with अप, kṛit aff. तुच्.

अपह्रास Tatpur. (-सः) Diminution, lessening. ह्रस् with अप, kṛit aff. घञ्.

अपावत्स Tatpur. m. (-सः) The name of a star (3° N. L. 183° Long. or 3° N. L. 180° Lat.). E. अपाम् (genit. plur. of अप) and वत्स 'child of the waters'.

अपाक् Tatpur. ind. ¹ Western. ² Southern. (The word may be used in the sense of a nominative or ablative or locative.) For the meanings compare अपाच्. E. The neuter of अपाच् with luk of the taddh. aff. अस्ताति.

अपाक I. Tatpur. m. (-कः) ¹ Not cooking, e. g. दृष्टालेष्पथी-लोपादपाकः स्यात्. ² Immaturity. ³ Indigestion. ⁴ (ved.) One who is not foolish, wise, of accomplished intellect (पाक in the latter meaning being explained by पक्त्व्य; see पाक ved.). E. अ neg. and पाक.

II. Bahuvr. m. f. n. (-कः-का-कम्) ¹ Immature, raw; not ripe, said also of ulcers. ² Undigested. ³ (ved.) Than whom or which there is nothing superior, incomparable; त्वष्टा दधिक्षुप्समिन्द्राय वृष्णे ऽपाको ऽचिद्युर्यशसे पुरुणि (Mahidh. पाक इति प्रशस्यनाम। न विद्यते पाकः प्रशस्यो य-स्मात्सो ऽपाकः); comp. the following. E. अ priv. and पाक.

अपाकचक्षस् Bahuvr. m. (-क्षाः) (ved.) Of incomparable bright-ness; an epithet of Agni. E. अपाक and चक्षस्.

अपाकज Tatpur. m. f. n. (-जः जा-जम्) Not produced by ma-turing, naturally existing, as feel in air (according to the Vaisesika philosophy). E. अ neg. and पाकज.

अपाकरण Tatpur. n. (-णम्) ¹ Driving away, removing; e. g. दोहनरहितायां पौर्णमास्यां वत्सापाकरणार्थायाः शाखाया अभावादुपवेशाय शाखाकेदो न कर्तव्यः ॥. ² (In Law.) Pay-ment, liquidation (of a debt); e. g. ऋणापाकरणं ऋणी तत्पुत्रः पौत्र इति चयः कर्तारो दर्शिताः; or गृहीतस्य सुवर्णा-देरप्रदानमृणानामनपाकरणम्। तथा देवर्षिपितृणां संबन्धुण-स्थानपाकरणं च ॥. E. ह् with आ and अप, kṛit aff. ल्युट्.

अपाकरिणु Tatpur. m. f. n. (-णुः-णुः-णुः) Driving away, removing; e. g. वर्णः स्वर्णमपाकरिणुः 'a colour driving away gold' i. e. surpassing it (in beauty). E. ह् with आ and अप, kṛit aff. इणुच्.

अपाकर्तोस Tatpur. (ved.) The same as अपाकर्तुम् of the classical dialect, i. e. to drive away, to remove. E. The genitive of an obsolete noun अपाकर्तु, the accus. of which is alone used, as in all similar cases, in the sense of our infinitive in the classical dialect; the native etym. expresses this thus: ह् with आ and अप, kṛit aff. तोसुन्, to indicate that the udatta accent is on अप i. e. on the first syllable.

अपाकर्मन् Tatpur. n. (-र्म) Payment, liquidation; e. g. वेतन-स्थानपाकर्म. E. ह् with आ and अप, un. aff. मनिन्.

अपाकशाक Karmadh. n. (-कम्) Ginger; the root in its un-dried state, green ginger (Mahr. अले). Comp. आर्द्रशाक. E. अपाक and शाक.

अपाकिन् Tatpur. m. f. n. (-की-किनी-कि) ¹ Not ripe, raw, immature; said also of swellings. ² Undigestible, as poi-sons; the same as अविपाकिन्. E. अ neg. and पाकिन्.

अपाकति Tatpur. f. (-तिः) ¹ Driving away, removal; e. g. वत्सापकतिः; comp. अपाकरण. ² Emotion, as arising from apprehension, fear &c.; e. g. in the Kirātārj. निश्चयं सिद्धिं द्विषतामपाकतीक्ष्णतस्तस्या विनियन्तुमक्षमा .... उदाजहार (scil. द्रौपदी; comm. अपाकतीर्विकारान्). E. ह् with आ and अप, kṛit aff. क्तिन्.

अपाक्त Tatpur. m. f. n. (-क्तः-क्ता-क्तम्) (ved.) Western; अपा-क्तात् 'from the west'. E. अच् (अन्च्) with अप, kṛit aff. क्त. अपाक्रमत्. — अपाक्रमन् is a wrong reading instead of अपा-सरन्; see the remark s. v. अपासरत्.

अपाच् I. Tatpur. m. f. n. (-चः-चा-चम्) Present, percep-tible. E. अच् with अप, kṛit aff. अच्. (As an Avyayibh. -चम् which the word probably is, instead of a Tatpur., the Etym. would be अप and अचि, samās. aff. टच्, in ana-logy with प्रत्यचम्, परोचम्, समचम्, अन्वचम्. Comp. also the Etym. of अच्यच्.)

II. Bahuvr. m. f. n. (-चः-ची-चम्) ¹ Eyeless, blind. ² Having a bad eye. E. अप and अचि, samās. aff. घच्.

अपाङ्ग Tatpur. m. f. n. (-ङ्गः-ङ्गा-ङ्गम्) The same as the fol-lowing. E. अ neg. and पाङ्ग.

अपाङ्गेय Tatpur. m. f. n. (-यः-या-यम्) ¹ Not belonging to a line or row. ² Not worthy of being in the same class or association, inadmissible into society, excluded. E. अ neg. and पाङ्गेय.

अपाङ्ग्य Tatpur. m. f. n. (-ङ्ग्यः-ङ्गा-ङ्ग्यम्) The same as the preceding. E. अ neg. and पाङ्ग्य.

अपाङ्गोपहत Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) Defiled or con-taminated by the presence of persons inadmissible into so-ciety. E. अपाङ्ग्य and उपहत.

अपाङ्ग I. Tatpur. m. (-ङ्गः) ¹ The outer corner of the eye. (In Medicine mentioned amongst the मर्मन् or vital parts above the clavicle.) ² A sectarian mark on the forehead, made with coloured and fragrant pigments, as with saffron, Sandal &c.; comp. पचावली.

II. Bahuvr. 1. m. f. n. (-ङ्गः-ङ्गा or ङ्गी-ङ्गम्) Maimed, crippled. E. अप and अङ्गः the Tatpur. being explained: अपगतो ऽङ्गात्. The fem. of the Bahuvr. is either टाप् or ङीष् according to Pān. IV. 1. 54. v. 1.; and the same remark applies to अपाङ्ग when it is a latter part of a Bahuvr. compound; the rule IV. 1. 56. not being to the con-trary, since it merely concerns un-compounded words of several syllables, in the sense of स्वाङ्ग q. v.

2. m. (-ङ्गः) A name of Kāma. E. अप and अङ्ग. अपाङ्गक m. (-कः) A plant (Achyranthes aspera); the same as अपामार्ग, used as errhine to clear the head. E. अपाङ्ग, taddh. aff. कन्. (In the latter derivation it may also ex-press the same as अपाङ्ग I.; and as a Bahuvr. अप-अङ्ग, samās. aff. कप् (fem. अपाङ्गिका), the same as अपाङ्ग II.)